

הרב ד"ר רצון ערוסי

החובה לטפל בהורים ולזון אותם

ראשי פרקים

- א. הגדרת הנושא
- ב. חובת הבנים והבנות לכבד הוריהם
- ג. חובת מזונות הבנים להוריהם גלומה בחובת הכבוד
- ד. טיבה של חובת המזונות של הבנים להוריהם
- ה. חובת הבן לזון את הוריו – משל האב; אין לאב – משל בן
- ו. היקף חובת הבן לזון הוריו מדין צדקה
סיכום

א. הגדרת הנושא

מן המפורסמות שהאב חייב לזון את בניו ואת בנותיו, אף שאין כולם יודעים טיבה של חובה זו והיקפה. פחות יודעים ופחות עוסקים בשאלת חובת הבנים לזון את הוריהם: האם יש חובה על הבנים ועל הבנות לזון את הוריהם? ואם כן, באיזה היקף? באילו נסיבות? מכח איזה דין? היש הבדל בין בנים לבנות בעניין זה? נשתדל ברשימתנו זו לברר עניין זה.

ב. חובת הבנים והבנות לכבד הוריהם

מן המפורסמות שהתורה ציוותה לכבד את האב ואת האם, שהרי מצווה זו היא הדיבר החמישי שבעשרת הדברות (שמות כ, יב; דברים ה, טז).

ואמנם, הרמב"ם מנה את המצווה לכבד אב ואם כמצנת עשה מן התורה (סה"מ עשה רי), וגם בספר החינוך (מצווה לג) הובא עניין כיבוד אב ואם כמצנת עשה: "ונוהגת בכל מקום ובכל זמן בזכרים, ובנקבות – כל זמן שאפשר להם, כלומר בכל עת שלא ימנעו אותן בעליהן. ועובר עליהם ביטל עשה, ועונשו גדול מאד, שנעשה כמתנכר לאביו שבשמים. ואם יש כח בב"ד כופין אותו, כמו שביארנו למעלה (מצווה ו, אכילת קרבן פסח), שבביטול עשה כופין בית דין". עכ"ל.

דברים שאין להם שיעור
מכון צומ"ת, אלון שבות תשס"ה

על החייבים במצנת כיבוד אב ואם, שנינו במשנה קידושין (א, ז): "וכל מצות האב על הבן, אחד אנשים ואחד נשים חייבין", עכ"ל. והרמב"ם בפירושו למשנה שם כתב: "ומצוות האב על הבן (=שהבן חייב לקיים באביו) רבים מלספור, והדיבור עליהם יארך מאד. אלא ששני יסודות כוללים אותם: מורא וכבוד...".

ג. חובת מזונות הבנים להוריהם גלומה בחובת הכבוד

בתורה שבכתב לא נתבאר מהו כיבוד אב ואם, אבל הדבר נתבאר בתורה שבעל פה, כשהשוו בין מצנת כיבוד לבין מצנת מורא.

בפרשת קדושים (ויקרא יט, ג) נאמר: "איש אמו ואביו תיראו". מפסוק זה למדנו שיש מצנת עשה על הבנים והבנות לירא מן האם ומן האב. חובת המורא נזכרה בסה"מ לרמב"ם (עשה ריא) ובספר החינוך (מצווה ריב), שכתב: "ונוהגת בכל מקום ובכל זמן, בזכרים ובנקבות, ועובר עליה והיקל ביראתם – ביטל עשה זה, אלא אם כן עשה מדעת האב ובמחילתו, שהאב שמחל על כבודו – כבודו מחול".

הואיל ויש שתי מצוות שהבנים והבנות חייבים כלפי הוריהם, כיבוד אב ואם ומורא אב ואם, נזקקו בספרא קדושים שם, לעמוד על ההבדל בין שתי המצוות הללו: "איזו היא מורא? לא ישב במקומו, ולא מדבר במקומו, ולא סותר את דבריו. אי זהו כיבוד? מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה, מכניס ומוציא".

יש לציין שברייאת זו הובאה בתוספתא (קידושין א, א), בירושלמי (פאה א, א; קידושין א, ז), בבבלי (קידושין לא ע"ב) ואף במסכת דרך ארץ (ו, ג).

ד. טיבה של חובת המזונות של הבנים להוריהם

הנה כי כן, בכלל מצנת הכיבוד של הבנים והבנות להוריהם נכללת חובתם לדאוג לצורכי הקיום של ההורים: אוכל, שתייה, ביגוד וכיו"ב. אולם מברייאת זו קשה לדעת מה טיבה של חובה זו. האם חובת הבנים והבנות להאכיל ולהשקות, להלביש ולהנעיל את הוריהם, כשהם הופכים להיות סיעודיים ואינם יכולים לתפקד באופן עצמאי – כל זאת על חשבון ההורים; או שמא חובתם של הבנים והבנות היא כפולה: גם להוציא הוצאות כספיות על חשבונם כדי לספק את צורכי ההורים וגם לסעדם באופן פיסי.

בספרא ובתוספתא שם לא עסקו בשאלה זו, אולם מה שלא נתפרש בהם נתפרש בתלמודים. בתלמוד הירושלמי פאה שם נאמר: "אי זה הוא כיבוד? מאכיל ומשקה, מלביש ומנעיל, מכניס ומוציא. מן דמאן [=משל מי]? הונא בר חייא אמר: משל זקן [=משל האב]. ואית דבעי מימר: משלו [=משל הבן]. ולא כן אמר רבי אבהו בשם רבי יוסי בר חנינה: מניין אפילו אמר לו אביו השלך את הארנק לים שישמע לו [והנה חייב להוציא הוצאות לכיבוד אביו]? בההוא, דאית ליה חורין [=שיש לו אחרים], ובעושה הנחת רוח של אביו". עכ"ל. הנה כי כן, הירושלמי התייחס לשאלה וציין שנחלקו בדבר: רב הונא בר חייא אמר משל האב, ויש שרצו לומר משל הבן.

על דברי רב הונא בר חייא, שהמזונות הם משל האב, הביאו בירושלמי שרבי חייא בר בא חולק, והוא בדעה שהבן צריך לזון את אביו משלו, ואם אין לו – יחזר הבן על הפתחים. והוא הסתייע בדברי רשב"י, ששנה: "גדול הוא כיבוד אב ואם, שהעדיפו הקב"ה יותר מכיבודו. נאמר 'כבד את אביך ואת אמך' ונאמר 'כבד את ה' מהונך'. ממה את מכבדו? משיחנך! מפריש לקט שכחה ופיאה, מפריש תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני ומעשר עני וחלה, ועושה סוכה ולולב ושופר ותפילין וציצית, ומאכיל את העניים ואת הרעבים ומשקה את הצמאים. אם יש לך – את חייב בכל אילו, ואם אין לך – אין את חייב באחת מהן. אבל כשהוא בא אצל כיבוד אב ואם, בין שיש לך הון בין שאין לך הון – כבד את אביך ואת אמך ואפילו את מסבב על הפתחים". וכן מצינו בירושלמי שם: "אמר רבי יוסי בי רבי בון: הלואי הוון כל שמועתי ברירין לי כהדא, שכופין את הבן לזון את האב".

ובבבלי קידושין לא ע"ב - לב ע"א: "תנו רבנן: איזהו מורא ואיזהו כיבוד? מורא – לא עומד במקומו, ולא יושב במקומו, ולא סותר את דבריו, ולא מכריעו. כיבוד – מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה, מכניס ומוציא. איבעיא להו, משל מי? רב יהודה אמר: משל בן; רב נתן בר אושעיא אמר: משל אב. אורו ליה רבנן לרב ירמיה, ואמרי לה לבריה דרב ירמיה, כמאן דאמר משל אב. מתיבי: נאמר 'כבד את אביך ואת אמך' ונאמר 'כבד את ה' מהונך'. מה להלן בחסרון כיס, אף כאן בחסרון כיס. ואי אמרת משל אב – מאי נפקא ליה מיניה? לביטול מלאכה. תא שמע: ב' אחים, שני שותפין, האב ובנו, הרב ותלמידו – פודין זה לזה מעשר שני ומאכילין זה לזה מעשר עני. ואי אמרת משל בן, נמצא זה פורע חובו משל עניים! לא צריכא, להעדפה. אי הכי, היינו דקתני עלה: אמר רבי יהודה, תבוא מאירה למי שמאכיל את אביו מעשר עני. ואי להעדפה, מאי נפקא מינה? אפילו

הכי זילא בה מילתא. תא שמע: שאלו את ר"א: עד היכן כיבוד אב ואם? אמר להם: כדי שיטול ארנקי ויזרקנו לים בפניו, ואינו מכלימו. ואי אמרת משל אב – מאי נפקא ליה מיניה? בראוי ליורשו...".

הנה כי כן, גם בבבלי יש מחלוקת אם חובת הבן לכבד את אביו משלו או משל אביו. הבבלי עורך דיון מקיף בעניין זה, מציע שלושה ניסיונות להכריע את המחלוקת ודוחה אותם. למסקנה, אין זכר לכך שהבן צריך לחזר על הפתחים כדי לזון את אביו.

ה. חובת הבן לזון את הוריו – משל האב; אין לאב – משל בן

מן הבבלי אין הכרעה כמי ההלכה, אם כמאן דאמר משל האב או כמאן דאמר משל הבן. אולם בעלי התוספות שם, ד"ה אורו, אמרו: "אורו ליה רבנן לרב ירמיה כמ"ד משל אב – משמע שכך הלכה. וכן פסק בשאלתות דרב אחאי בפרשת וישמע... וכן פסק ר"י ור"ח, דאם אין לאב ממון והבן יש לו, דצריך הבן לפרנסו משלו. דלא יהא אלא אחר, כדאמר בנערה שנתפתתה (כתובות מט ע"ב) דרב אכפיה לההוא גברא, ואפיק מיניה ארבע מאה זוזי לצדקה. ועוד, דאמרינן בירושלמי: אמר רבי יוסי, הלואי דהויין כל שמעתתי בריירי לי כהך שכופין את הבן לזון את אביו...". ועוד הביאו שם שתי ראיות נוספות מן הירושלמי שכופין את הבן לזון את אביו.

לפי זה, ניתן לומר ששיטת כמה מן הגאונים ומן הראשונים שהובאו בתוספות היא שחובת הבן לזון את האב משל האב, ואם אין לאב ויש לבן – חייב הבן לזון את אביו משלו, ואפילו כופין אותו על כך. ובדרך זו הלך כנראה גם הר"ף קידושין יג ע"א מדפיו, לאחר שהביא את המחלוקת משל מי, הוסיף: "והיכא דרויח הבן והאב לית ליה – כייפינן ליה לבן, ושקלינן מיניה בתורת צדקה ויהינן לאבוה. כי הא דרבא כפייה לרב נתן בי אמי ואפיק מיניה ארבע מאה זוזי לצדקה. וכן שדרו ממתבתא". הר"ף הדגיש שחובת הבן לזון את אביו היא מדין צדקה, והכפייה שכופין אותו לזון את אביו בנסיבות כאלה היא כמו שכופין לזון כל אדם עני שאין לו.

הרא"ש בקידושין (פרק א סימן נ) הלך בעקבות התוספות והר"ף, וגם הוא הדגיש שהחוב הוא משל האב, ואם אין לאב חייב הבן מדין צדקה. הרא"ש נזקק

לדברי הירושלמי הנ"ל, שחייב הבן לזון את אביו אפילו הוא צריך לחזר על הפתחים, וכתב על כך: "לא שיכבדהו משלו ויחזור הוא על הפתחים, דהא ק"ל משל אב; אלא בגופו מכבדו, ובטל ממלאכתו, ומתוך כך צריך לחזר על הפתחים". כלומר, מאחר שנפסקה ההלכה שחובת הבן לזון את האב משל האב, אין להעלות על הדעת שהבן יזון את האב מכספו שלו (של הבן), והוא עצמו יחזר על הפתחים לצורך מזונותיו. אלא חובת הבן לשמש את אביו בגופו (של הבן), מתוך כך הוא בטל ממלאכתו, ומתוך כך צריך הוא לחזר על הפתחים. וכן כתב הר"ן על הר"ף שם. יש לציין שמדברי הר"ן שם ניתן להסיק מספר הלכות: א. כדי למנוע צער מאביו או מאמו "יש לו לאבד כל ממון שבעולם". ב. הכיבוד הוא משל האב רק כשיש לבן חסרון כיס, אבל במניעת ריווח – עליו להפסיד אפילו אפשרות של רווח גדול בגלל כיבוד אב ואם.

הרמב"ם בהלכות ממרים ו, ג כתב: "אי זהו כבוד? מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה משל האב. ואם אין ממון לאב ויש ממון לבן – כופין אותו וזן אביו ואמו כפי מה שהוא יכול. ומוציא ומכניס ומשמשו בשאר הדברים שהשמים משמשים בהן את הרב, ועומד בפניו כדרך שהוא עומד מפני רבו".

וכבר כתב הכס"מ שם שהרמב"ם פסק כהר"ף. אולם הרמב"ם לא פירש שחייב הבן לזון את אביו ואת אמו משלו, כשאין להם משלהם, היא מתורת צדקה. כמו כן, הרמב"ם כתב – מה שלא כתבו קודמיו – "כפי מה שהוא יכול". ואף גם זאת, הרמב"ם חילק בין חובת הבן לשמש בגופו את אביו לבין חובת הבן לספק צרכי אביו.

אולם דברי הרמב"ם עניינם במקום אחד ועשירים במקום אחר. מאחר והוא ערך את כל התורה להלכה, לכן את חובת הבן לזון את אביו מדין צדקה הוא כתב בהלכות מתנות עניים י, טז: "הנותן מזונות לבניו ולבנותיו הגדולים שאינו חייב במזונותיהם, כדי ללמד הזכרים תורה ולהנהיג הבנות בדרך ישרה ולא יהיו מבוזות, וכן הנותן מזונות לאביו ולאמו – הרי זה בכלל הצדקה. וצדקה גדולה היא, שהקרוב קודם". הנה כי כן, דברי הרמב"ם ברור מילל, שחובת האב לזון את בניו הגדולים וכן חובת הבן לזון את הוריו היא מדין צדקה. כי כלל הוא במתן צדקה, שנותן הצדקה צריך להעדיף את הנזקקים שהם קרוביו.

אמנם, בתוספתא מעשר שני ד, ז נאמר: "אמר רבי יהודה, תבוא מאירה לאדם שנותן מעשר עני לאביו". וכתב הרב קנייבסקי בספרו דרך אמונה (הל' מתנות

עניים, ו אות נז) שהרמב"ם התעלם מעניין המארה, ושלדעתו מותר לבן לתת מעשר עני לאביו לכתחילה. אולם לענ"ד, אחרי בקשת המחילה, אינו כן. שהרי הרמב"ם התייחס רק למקרה ששניהם, האב והבן, עניים, וכל אחד נותן לזולתו את מעשר העני שלו. אכן, התוספתא מסיימת: "אמרו לו: מה אילו היו שניהם עניים", ומשמע שבמקרה כזה אין מארה. ומשמע שאם האב עני והבן אינו עני – אין מותר לכתחילה שהבן ייתן לאביו מעשר עני, שהרי צריך לומר לעני שהוא מקבל מעשר עני ואמירה כזו היא בודאי גנאי לאב. לא כן כשהאב זן את בנו מדין צדקה, או כשהבן זן את אביו מדין צדקה – אין האב צריך לומר לבן שהוא זנו מדין צדקה.

1. היקף חובת הבן לזון הוריו מדין צדקה

כבר ראינו שהרמב"ם הוסיף בדבריו שכופין את הבן לזון את אביו "כפי מה שהוא יכול". ויש לברר מה נתכוון הרמב"ם בתוספת זו. נראה שהוא נתכוון שהיקף חובת הבן מדין צדקה הוא רק לפי שיעורי הצדקה שחייב הנותן צדקה לתת – כלומר, עד חומש מנכסיו ולא כל נכסיו, וכי"ב בדינים אלו. זאת להבדיל משיטת הסמ"ג, עשין קיג, שכתב "שאם אין לאב, הכל יהיה משל הבן" – כלומר, הבן חייב לספק כל צורכי ההורים, ואפילו למעלה מחומש מנכסיו (של הבן).

ואמנם, הטור יו"ד סימן רמ כתב: "וזה שמאכילהו ומשקהו – היינו משל האב, אם יש לו. אבל הבן אינו חייב ליתן לו משלו. ואם אין לאב ויש לבן – כופין אותו וזן את אביו כפי מה שהוא יכול. ואם אין לבן – אינו חייב לחזר על הפתחים להאכיל לאביו, אבל חייב לכבדו בגופו אף על פי שמתוך כך בטל ממלאכתו ויצטרך לחזור על הפתחים. וכתב הרמ"ה: דוקא דאית ליה לבן ממונא לאיתזוני ביה ההוא יומא. אבל אי לית ליה – לא מיחייב לבטל ממלאכתו ולחזר על הפתחים".

הנה הטור הלך בעקבות הרמב"ם, וסייג חובתו של הבן לזון את אביו ל"כפי מה שהוא יכול". אלא שהוא למד מסייג זה שאין מחייבים את הבן לחזר על הפתחים בגלל חובתו לזון את הוריו, אולם הב"ח על הטור שם כתב: "ומה שכתב [=הטור] 'אם אין לאב ויש לבן – כופין אותו וזן את אביו כפי מה שהוא יכול', כ"כ הרמב"ם. ופירושו, שצריך [=הבן] ליתן לו [=לאביו] כפי מה שהוא חייב לתת לצדקה, לפי ממון שיש לו, כשאר צדקות [=עד חומש בנכסיו]. אבל אין צריך

להוציא כל ממונו על זה. וכן נראה מדברי הר"ף והרא"ש, וכן פירש ב"י, וכן הוכיח הר"ן מסוגיית התלמוד". כלומר, הב"ח הסיק מדברי הטור על הרמב"ם שחובת הבן לזון את הוריו מדין צדקה היא רק לפי הכללים של דיני הצדקה, כגון: עד חומש בנכסיו, ולא כל נכסיו.

ואמנם, הב"ח שם הוסיף וכתב: "אבל אין לפרש דעת הרמב"ם ורבינו [=הטור], צריך [=הבן] ליתן לו [=לאביו] מדין כבוד. דאם כן, היה צריך ליתן אפילו מגלימא דעל כתפיה כדי לקיים מצוות כיבוד אב, שאין לו שיעור, ומהו זה שכתבו 'כפי מה שהוא יכול'?! אמנם, בסמ"ג ובסמ"ק מבואר דכשאינו לו לאב – מחויב הבן לזון מדין כבוד, ואף להשכיר עצמו בשבילו. וכתב בסמ"ק דין זה בשם ר"ת, וכדמשמע פשטא דהירושלמי, שאומר 'אבל בכיבוד אב ואם – אין כתוב בו 'מהונך', שאפילו אין לך כלום אתה צריך לטחון בריחיים בשבילו'. ע"כ. וכמ"ש בהגהת מיימוני פ"ו דהל' ממרים. ולפ"ז, היה נראה דגם לחזר על הפתחים הוא צריך כדי לזון את אביו לקיים מצוות כיבוד, וכדמשמע מפשטא דהירושלמי, שאמר 'ואילו כיבוד אב ואם, אפילו מחזר על הפתחים חייב'. אלא שבסמ"ק כתב: 'ופירש ר"ת, לא שיחזור על הפתחים בשביל אביו, אלא חייב לפרנסו משלו, אפילו אם יצטרך לחזר על הפתחים א"כ'. ע"כ. ונראה שטעמו, כיון שאין האב נהנה בגוף הבזיון שנתבזה הבן בחזרתו על הפתחים – אין הבן מחויב להתבזות בשביל אביו במה שאינו גוף הכבוד".

מדברי הב"ח למדנו שיש שני גדרי חיוב על הבן לזון את הוריו: מדין כבוד, ומדין צדקה. החיוב מדין כבוד – אין לו שיעור, ולפיו הבן חייב לתת כל נכסיו למען מזונות הוריו, אפילו יצטרך לחזר על הפתחים. וזוהי דעת הסמ"ג והסמ"ק שמקורה מן הירושלמי. והחיוב מדין צדקה הוא בהתאם לדיני הצדקה הרגילים, כלומר: לא כל נכסיו אלא רק עד חומש מנכסיו, ואינו חייב לחזר על הפתחים בשל כך. וזוהי דעת הרמב"ם והטור, וכן היא דעת הר"ף והרא"ש, והר"ן והב"י. עיין שו"ת אדמת קודש יו"ד טו, שקיים את החילוק של הב"ח, ותמה ודחה דברי הט"ז שדחה דברי הב"ח.

ואמנם, ההלכה שנפסקה בשו"ע יו"ד רמ, ה נוסחה כך: "זה שמאכילו ומשקהו [=הבן את אביו] – משל אב ואם, אם יש לו [=לאב]. ואם אין לאב ויש לבן – כופין אותו וזן אביו כפי מה שהוא יכול. ואם אין לבן, אינו חייב לחזר על הפתחים להאכיל את אביו. הגה: וי"א דאינו חייב ליתן לו, רק מה שמיחייב ליתן לצדקה... ומ"מ, אם ידו [=של הבן] משגת, תבא מארה למי שמפרנס אביו

ממעוות צדקה שלו... ואם יש לו בנים רבים, מחשבים לפי ממון שלהם, ואם מקצתן עשירים ומקצתן עניים – מחויבים העשירים לבד... (עכ"ל ההגה). אבל חייב [=הבן] לכבדו [=את אביו] בגופו [=של הבן], אע"פ שמתוך כך בטל ממלאכתו ויצטרך לחזר על הפתחים. ודוקא דאית לבן מזונות לאיתזוני ההוא יומא, אבל אי לית ליה – לא מיחייב לבטל ממלאכתו ולחזור על הפתחים". ועיין בט"ז שם סק"ו ובש"ך שם סק"ו, שתמהו על הרמ"א שבהגהתו כתב שי"א שהבן חייב ליתן לאביו רק מה שמחויב ליתן לצדקה, כדעה חולקת על מחבר השו"ע, שהרי גם המחבר הסכים לדעה זו. ועיין מה שכתב הש"ך שם סק"ו בביאור כוונת הרמ"א.

אולם הרדב"ז (שו"ת ח"ב, תרסג), דחה הוראת חכם אחד בדורו שחייב אדם לשאול על הפתחים בשביל לפרנס את אביו ולפרוע את חוב המס של אביו. והרדב"ז כתב בתשובתו שאותו חכם הפריז על מידותיו וטעה בהוראתו, כי בתלמוד הבבלי דחו את הדעה שהבן חייב לזון את אביו משלו, וכי כל הפוסקים פסקו שהבן חייב לזון את אביו כפי יכולתו ואינו חייב לחזר על הפתחים כדי לפרנסו. ואין זה כבוד אביו שבנו יחזר על הפתחים למענו, או שימות ברעב בשל כך, ובמיוחד אם הבן חייב לפרנס את אשתו. אבל הרדב"ז הודה שהבן חייב לפרוע חוב המס של אביו, וכן כתב שהבן צריך לזון את אביו מדין צדקה, אבל בהרווחה ולא בצמצום. ואם יש לבן יכולת – יפרנס את אביו בריוח, יותר משהיה נותן לשאר עניים מדין צדקה. אין ספק שהרדב"ז שיפר ועידן את חובת המזונות שהבן חייב לזון את הוריו, כשאין להם, מדין צדקה, באופן שהבן לא יתייחס להוריו ככל העניים.

סיכום

1. חובת הבנים והבנות לכבד את הוריהם ולירא מהם.
2. בכלל חובת הכיבוד גלומה החובה של הבנים והבנות לספק צורכי הוריהם, אלא שחובת הבת בעניין זה מוגבלת כשהיא נשואה.
3. החובה של הבנים והבנות לספק צורכי ההורים היא חובה כפולה: שהבנים יסעדו בגופם את הוריהם אם הוריהם סיעודיים ויש צורך להלבישם, להאכילם וכיוצא בזה. חובה זו אינה קלה, כי יש אומרים שחובת הבן להיבטל ממלאכתו לצורך קיומה. החובה השנייה היא לספק צורכי הוריהם,

אם יש להורים כספים או נכסים – משל ההורים, ואם אין להם – משל הבנים.

4. לדעת רוב הפוסקים, חובת הבנים והבנות לזון את הוריהם משלהם [=משל הבנים], כשאין להורים, היא חובה מדין צדקה. לדעת מיעוט הפוסקים (הסמ"ג והסמ"ק) החובה היא מדין כיבוד, ולכן כל נכסי הבנים והבנות משועבדים לחובה זו, ואפילו הבגדים שהם לובשים.

5. לדעת הרמב"ם, הטור והשו"ע, חובת הבנים והבנות לזון את ההורים, כשאין להורים, היא מדין צדקה, והיא רק כפי יכולתם של הבנים והבנות, דהיינו – לפי כללי דיני הצדקה, כגון: רק עד חומש מנכסי הבנים והבנות. לדעת הרדב"ז, אף שחובה זו היא מדין צדקה, היא כוללת גם פרעון המיסים שההורים חייבים. כמו כן, הבנים והבנות צריכים לתת להוריהם בהרווחה ולא בצמצום, אם יכולים הם לתת בהרווחה.

6. לדעת הר"ן, לשם מניעת צער מן ההורים, צריכים הבנים והבנות אפילו לאבד כל ממון שבעולם. ההלכה המחייבת את הבנים והבנות לזון את הוריהם משל ההורים הוא רק כשקיום החובה כרוך בחסרון כיס לבנים ולבנות, אבל אם קיום החובה כרוך רק בהפסד רווח של הבנים והבנות – עליהם לקיים את חובתם כלפי הוריהם, אף אם הם מפסידים רווח גדול.